SACRED BRIDGE COLLECTIVE
Bridging Worlds, Awakening Hearts

CHABAD LUMINARIES

ד"ה להבין ענין הרע והיסורים בעולם

Understanding Evil and Suffering in the World

Offered in honour of Esther HaMalkah, taken into a king's palace in a time of hiddenness, whose very name means concealment, and through whose hidden work an entire people was saved. This maamar is given in her merit — on the question of evil and suffering in the world, and on the Face that remains present precisely where it appears to be absent.

ENGLISH

With the help of Heaven

To understand this matter: How can it be that the Holy One, blessed be He, who is the Essence of Good—and concerning whom it is said, "the nature of the good is to bestow goodness"—allows, and even more profoundly, creates a world in which darkness, suffering, sorrow, and evil can exist?

The matter may be understood as follows:

We must first understand that the question itself arises because the human being perceives reality milmatah lemaalah—from below to above.

A person sees the particular.

The moment.

The suffering that stands before their eyes now.

But the Holy One, blessed be He, beholds the whole of existence in a single unity—beyond time and beyond space.

And yet, we must never say, God forbid, that human suffering is merely an illusion.

A tear is a tear.

A broken heart is a broken heart.

And when a Jew cries out to the Holy One, blessed be He, "Ad matai?"—"How much longer?"—this cry itself is holy.

The purpose of faith is not to deny the darkness.

It is to know that even in the place where the human being cannot perceive the Light, the Divine Light is not absent in itself. It is only concealed from the perception of the receiver.

This is the mystery of Tzimtzum—Divine concealment.

Tzimtzum does not mean, God forbid, that the Holy One has departed from the world.

As it is taught:

"Leit atar panui minei" — "There is no place empty of Him."

Rather, the Divine Light becomes so deeply concealed that the created being is able to experience itself as an independent existence.

And through this concealment, a world of genuine choice becomes possible.

For if Divinity were completely revealed, there could be no true choice between good and evil. A human being would perceive the truth as clearly as one sees the sun at midday.

Therefore, the Light is concealed.

And precisely within this space of concealment, the human being is given the sacred possibility of choosing.

To choose truth when falsehood is possible.

To choose kindness when cruelty is possible.

To choose love when hatred is possible.

To choose God even when God is not revealed.

And this is the meaning of Dirah Betachtonim—the making of a dwelling place for the Divine within the lowest realm.

The Holy One does not desire only a revelation of Light in the supernal worlds.

He desires that precisely here, within the lowest realm—within the place of concealment, uncertainty, and apparent separation—the human being should reveal the One.

The human being does not enter this world merely to escape darkness.

The human being enters this world to transform darkness into light.

As it is written:

"Yitron ha'or min hachoshech" — "The advantage of light comes from darkness."

Not merely light after darkness.

But a light revealed from within the darkness itself.

Yet here we must make a crucial distinction.

We must never conclude from this that evil itself is good.

Evil is evil.

Injustice must be opposed.

Suffering must be alleviated.

The hungry must be fed.

The sick must be healed.

And when a human being is suffering, we must not give them philosophy when what they need is a hand to hold.

The purpose of Chassidus is not to justify darkness.

Its purpose is to reveal God within the darkness, and through this revelation to bring about the nullification of darkness.

This is the deeper meaning of Iskafya and Ishapcha.

Iskafya is when a person encounters darkness within themselves and declares:

"No. I will not become its servant."

But Ishapcha goes deeper still.

It is when the very energy that had been imprisoned within darkness is transformed and elevated into holiness.

Fear becomes reverence.

Anger becomes the strength to defend the vulnerable.

Desire becomes longing for the Divine.

Brokenness becomes compassion.

And the person who has known darkness becomes a light for another who is now walking through their own night.

This does not mean that one must suffer in order to become holy.

God forbid.

Every day we ask for revealed kindness—for tov hanireh vehanigleh, goodness that can be visibly and openly experienced as good.

But when a person already finds themselves within a state of concealment, Chassidus whispers to them:

Know this—

The concealment is not the end of the story.

The Holy One is not present only within the light.

He is also the El Mistater—the God who conceals Himself.

Not because the darkness itself is God, God forbid, but because even darkness cannot exist outside of Divine Unity.

And here lies a deeper mystery.

Evil possesses no true independent existence.

In the language of Kabbalah, the forces of concealment receive their vitality through a state called Achoraim—the "back," meaning an extremely concealed transmission of Divine vitality.

Their existence becomes possible only because Divine life is so deeply hidden that the created being can declare:

"Ani v'afsi od."

"I am.

And there is nothing besides me."

This is the root of evil:

The illusion of separation.

Holiness declares:

Ein od milvado.

“There is nothing besides Him.”

The kelipah declares:

I.

Therefore, the struggle between good and evil is, in the inwardness of things, the struggle between unity and separation.

When one sees another human being as rooted in the same Divine Reality, Ahavat Yisrael—love of one’s fellow—becomes possible.

When one experiences oneself as an island unto oneself, jealousy, hatred, and cruelty become possible.

The healing of the world therefore begins with the revelation of unity.

But it cannot end in thought.

Unity that remains in heaven has not yet become a Dirah Betachtonim.

Unity must become a piece of bread.

An act of charity.

A visit to the sick.

A kind word.

Forgiveness.

An act of justice.

A human being saying to another:

“You are not alone. I am here.”

Then the Infinite becomes revealed within the finite world.

And perhaps this is the deepest response to the question:

“Why does God allow darkness?”

Not because He desires darkness.

But because He desires a creation that can, through genuine free choice, become a partner in revealing the Light.

The Holy One can create light.

But only within a world of concealment can there exist a created being who chooses to become a lamp.

A soul who, standing in the night, kindles a flame.

And one flame does more than illuminate itself.

It reveals that darkness never possessed the final word.

This is the inner meaning of Geulah—Redemption.

Redemption does not mean merely escaping from the world.

Redemption is when the truth that had been concealed becomes revealed.

When we perceive how all the seemingly separate details of creation are rooted within the One Source.

As it is written:

"Bayom hahu yihyeh Hashem Echad u'Shmo Echad."

"On that day, God shall be One and His Name One."

The Holy One is already One.

The revelation of the future is not that God will become One.

The revelation is that the world will finally see the Oneness that has always been.

Therefore, as long as we remain within Galut—exile—our task is not to explain every suffering.

There are questions that the human intellect cannot answer.

And sometimes the holiest answer is a tear.

But after the tear comes the Avodah—the work.

To take the darkness that lies within our power to transform—

and transform it.

To encounter injustice—

and bring justice.

To encounter hatred—

and bring love.

To encounter division—

and create unity.

To encounter loneliness—

and become a friend.

To encounter darkness—

and kindle a flame.

And when the Yetzer Hara asks:

"What can one tiny flame possibly accomplish against such immense darkness?"

The soul answers:

Darkness is not a substance that must be pushed away with both hands.

One need only kindle the light.

And the darkness retreats of itself.

This is the mission of the soul.

Not to understand all the mysteries of the Holy One.

But to become His light.

Not to justify every sorrow.

But to lessen sorrow wherever we can.

Not to tell the brokenhearted:

"Your darkness is good."

But to sit beside them through the night until the first ray of morning appears.

And then the deeper mystery is revealed:

That the Holy One was with them there as well.

Within the silence.

Within the cry.

Within the question.

Within the tear.

And within the human being who came to hold their hand.

Through our Avodah of Torah and mitzvot, love and reverence, charity and kindness—and through each person transforming their own portion of the world into a vessel for Divinity—we bring closer the revelation of the true and complete Redemption.

A time when concealment itself will fall away.

And the words will be fulfilled:

"Umal'ah ha'aretz de'ah et Hashem kamayim layam mechasim."

"The earth shall be filled with the knowledge of God as the waters cover the sea."

And then we will no longer need to justify the darkness.

For darkness will no longer conceal.

And it will become apparent to all flesh

that beneath all garments,

within all worlds,

within the breath of every created being,

there was,

there is,

and there forever shall be—

One.

Ein od milvado.

There is nothing besides Him.

And our Avodah is to live this Oneness—

today.

אִידִיש

YIDDISH

להבין ענין זה, ווי קען זיין אַז דער אויבערשטער, וואָס ער איז עצם הטוב, און "טבע הטוב להיטיב", לאָזט צו — און מער נאָך, באַשאַפֿט אַ וועלט אין וועלכער עס קענען זיין חושך, יסורים, צער און רע?

איז דער ענין בזה:

מען דאַרף פריער פאַרשטיין, אַז די שאלה אַליין נעמט זיך פון דעם וואָס דער מענטש זעט די מציאות מלמטה למעלה — פון אונטן אַרויף. ער זעט דעם פרט, דעם מאָמענט, דעם צער וואָס שטייט איצט פאר זיינע אויגן. אָבער דער אויבערשטער זעט די גאנצע מציאות אין איין אחדות, למעלה מן הזמן, למעלה מן המקום.

און דאָך טאָר מען נישט זאגן, חס ושלום, אַז דער צער פון אַ מענטש איז בלויז אַן אילוזיע.

אַ טרער איז אַ טרער.

אַ צעבראָכן הארץ איז אַ צעבראָכן הארץ.

און ווען אַ איד שרייט צום אויבערשטן: "עד מתי?" — איז דאָס גופא אַ הייליקער געשריי.

דער תכלית פון אמונה איז נישט צו פארלייקענען דעם חושך, נאָר צו וויסן אַז אויך אין דעם אָרט וואו דער מענטש זעט נישט דעם אור, איז דער אור אלקי ניט נעלם מצד עצמו; ער איז בלויז בהעלם לגבי המקבל.

דאָס איז דער סוד פון צמצום.

דער צמצום איז נישט כפשוטו, חס ושלום, אַז דער אויבערשטער איז אוועק פון דער וועלט. ווי עס שטייט: "לית אתר פנוי מיניה" — עס איז נישטא קיין אָרט וואָס איז ליידיק פון אים.

נאָר דער אור ווערט אזוי פארהוילן, אַז דער נברא קען זיך פילן ווי אַ באַזונדערע מציאות.

און פון דעם העלם ווערט מעגלעך אַ וועלט פון בחירה.

ווייל ווען אלקות וואָלט געווען בגלוי ממש, וואָלט נישט געווען קיין אמת'ע בחירה צווישן טוב און רע. דער מענטש וואָלט געזען דעם אמת אזוי קלאָר, ווי ער זעט די זון אין מיטן טאָג.

דעריבער איז דער אור נתעלם געוואָרן.

און דווקא אין דעם חלל פון הסתרה ווערט דער מענטש געגעבן די הייליקע מעגלעכקייט צו קלייבן.

צו קלייבן אמת ווען שקר איז מעגלעך.

צו קלייבן חסד ווען אכזריות איז מעגלעך.

צו קלייבן אהבה ווען שנאה איז מעגלעך.

צו קלייבן דעם אויבערשטן אפילו ווען ער איז נישט בגלוי.

און דאָס איז דער ענין פון דירה בתחתונים.

דער אויבערשטער וויל ניט בלויז אַן אור אין עולמות עליונים. ער וויל אַז דווקא אין דעם תחתון שאין תחתון למטה ממנו — אין דעם אָרט פון הסתר, ספק און פירוד — זאָל דער מענטש מגלה זיין דעם אחד.

דער מענטש קומט נישט אין דער וועלט בלויז צו אַנטלויפן פון חושך.

ער קומט צו מאכן פון חושך — אור.

ווי עס שטייט:

"יתרון האור מן החושך."

נישט בלויז אור נאָך חושך, נאָר אור וואָס ווערט אַנטפלעקט מן החושך — פון דעם חושך גופא.

אָבער דאָ דאַרף מען מאַכן אַ גרויסן חילוק.

מען טאָר קיינמאָל נישט דערפון אויסלערנען אַז רע איז בעצם טוב.

רע איז רע.

עוולה דאַרף מען באקעמפן.

יסורים דאַרף מען פארמינערן.

אַ הונגעריקן דאַרף מען געבן עסן.

אַ קראנקן דאַרף מען היילן.

אַ מענטש וואָס ליידט דאַרף מען נישט געבן פילאָסאָפיע ווען ער דאַרף אַ האנט.

דער תפקיד פון חסידות איז נישט צו פארענטפערן דעם חושך.

דער תפקיד איז צו אנטפלעקן דעם אויבערשטן אין דעם חושך, און דערמיט צו ברענגען דעם חושך צו זיין ביטול.

דאָס איז דער טיפער ענין פון אתכפיא און אתהפכא.

אתכפיא איז ווען דער מענטש טרעפט אין זיך אַ חושך און זאגט:

"ניין. איך וועל נישט זיין זיין קנעכט."

און אתהפכא איז נאך טיפער:

ווען די ענערגיע וואָס איז געווען איינגעשפארט אין חושך ווערט איבערגעקערט אין קדושה.

דער פחד ווערט יראה.

דער כעס ווערט גבורה צו פארטיידיקן דעם שוואַכן.

די תאוה ווערט תשוקה לאלקות.

די צעבראכנקייט ווערט רחמנות.

און דער מענטש וואָס האט געקענט דעם חושך, ווערט אַ ליכט פאר איינעם וואָס גייט איצט דורך זיין אייגענע נאכט.

דאָס מיינט נישט אַז מען דארף ליידן כדי צו ווערן הייליק.

חס ושלום.

מיר בעטן יעדן טאָג חסדים גלויים, טוב הנראה והנגלה.

אָבער ווען דער מענטש געפינט זיך שוין אין אַ מצב פון הסתר, זאגט חסידות צו אים:

ווייסן זאלסטו —

דער הסתר איז נישט דער סוף פון דער מעשה.

דער אויבערשטער איז נישט בלויז אין דעם אור.

ער איז אויך דער א־ל מסתתר.

נישט ווייל דער חושך איז ער, חס ושלום, נאָר ווייל אפילו דער חושך קען נישט עקזיסטירן אויסער זיין אחדות.

און דאָ ליגט אַ טיפער סוד.

דער רע האט נישט קיין אמת'ע עצמאות.

אין לשון הקבלה, די חיצונים באקומען זייער חיות בבחינת אחוריים, דורך אַ געוואַלדיקן הסתר.

זייער גאנצע מציאות איז מעגלעך בלויז ווייל דער חיות אלקי איז אזוי שטארק פארדעקט, ביז דער נברא קען זאגן:

"אני ואפסי עוד."

איך בין.

און חוץ פון מיר איז גארנישט.

דאָס איז דער שורש פון רע — די אילוזיע פון פירוד.

קדושה זאגט:

אין עוד מלבדו.

קליפה זאגט:

איך.

און דעריבער איז די מלחמה צווישן טוב און רע, בפנימיות הענינים, די מלחמה צווישן אחדות און פירוד.

ווען אַ מענטש זעט דעם צווייטן ווי אַ חלק פון דער זעלבער אלקית'דיקער מציאות, ווערט מעגלעך אהבת ישראל.

ווען ער זעט זיך אליין ווי אַן אינזל, ווערט מעגלעך קנאה, שנאה און אכזריות.

דער תיקון פון דער וועלט הייבט זיך דעריבער אָן מיט גילוי האחדות.

אָבער עס ענדיקט זיך נישט אין מחשבה.

אחדות וואָס בלייבט אין שמים איז נאָך נישט קיין דירה בתחתונים.

די אחדות מוז ווערן אַ שטיקל ברויט.

אַ צדקה.

אַ ביקור חולים.

אַ גוט וואָרט.

אַ מחילה.

אַ מעשה פון צדק.

אַ מענטש וואָס זאגט צום צווייטן:

דו ביסט נישט אַליין. איך בין דאָ.

דעמאָלט ווערט דער אין־סוף מגולה אין דער וועלט.

און אפשר איז דאָס דער טיפסטער ענטפער אויף דער שאלה:

"פארוואס לאָזט דער אויבערשטער צו חושך?"

נישט ווייל ער וויל דעם חושך.

נאָר ווייל ער וויל אַ בריאה וואָס קען, מתוך בחירה חפשית, ווערן אַ שותף אין גילוי האור.

דער אויבערשטער קען באשאפן אור.

אָבער בלויז אין אַ וועלט פון הסתר קען זיין אַ נברא וואָס קלייבט צו ווערן אַ מנורה.

אַ נשמה וואָס, שטייענדיק אין דער נאכט, צינדט אָן אַ ליכט.

און איין ליכט טוט מער ווי בלויז באלייכטן זיך אליין.

עס ווייזט אַז דער חושך האט קיינמאָל נישט געהאט די לעצטע וואָרט.

און דאָס איז דער ענין פון גאולה.

גאולה איז נישט בלויז אַז מען אנטלויפט פון דער וועלט.

גאולה איז ווען דער אמת וואָס איז געווען בהעלם ווערט בגילוי.

ווען מען וועט זען ווי די אלע פארשיידענע פרטים פון דער בריאה זענען איינגעווארצלט אין דעם איין מקור.

ווי עס שטייט:

"ביום ההוא יהיה הוי' אחד ושמו אחד."

דער אויבערשטער איז שוין איצט אחד.

דער חידוש פון לעתיד לבוא איז נישט אַז ער וועט ווערן אחד.

דער חידוש איז אַז די וועלט וועט עס זען.

און דעריבער, כל זמן וואָס מיר זענען נאָך אין גלות, איז אונזער עבודה נישט צו דערקלערן יעדן צער.

עס זענען דא שאלות וואָס דער שכל קען נישט ענטפערן.

און אמאל איז די הייליקסטע תשובה — אַ טרער.

אָבער נאָך דער טרער קומט די עבודה.

צו נעמען דעם חושך וואָס מיר קענען פארוואנדלען — און אים פארוואנדלען.

צו זען אַן עוולה — און ברענגען צדק.

צו זען שנאה — און ברענגען אהבה.

צו זען פירוד — און שאפן אחדות.

צו זען איינזאמקייט — און ווערן אַ חבר.

צו זען חושך — און צינדן אַ נר.

און ווען דער יצר הרע פרעגט:

"וואָס קען דען איין קליינע ליכט טאן קעגן אזא גרויסן חושך?"

ענטפערט די נשמה:

חושך איז נישט קיין מציאות וואָס מען דאַרף ארויסשטופן מיטביידע הענט.

מען דאַרף בלויז צינדן דעם ליכט.

און ממילא ווערט דער חושך נדחה.

דאָס איז די שליחות פון דער נשמה.

נישט צו פארשטיין אלע סודות פון דעם אויבערשטן.

נאָר צו זיין זיין ליכט.

נישט צו פארענטפערן יעדן צער.

נאָר צו פארמינערן צער וואו מען קען.

נישט צו זאגן דעם צעבראכענעם: "דיין חושך איז גוט."

נאָר צו זיצן לעבן אים אין דער נאכט, ביז דער ערשטער שטראַל פון אינדערפרי.

און דעמאָלט ווערט אנטפלעקט דער טיפער סוד:

אַז דער אויבערשטער איז געווען מיט אים אויך דארט.

אין דער שטילקייט.

אין דעם געשריי.

אין דער שאלה.

אין דער טרער.

און אין דעם מענטש וואָס איז געקומען אים האלטן ביי דער האנט.

און דורך אונזער עבודה פון תורה ומצוות, אהבה ויראה, צדקה וחסד, און דורך דעם וואָס יעדער איינער מאכט פון זיין אייגענעם חלק אין דער וועלט אַ כלי לאלקות — ברענגט מען דעם גילוי פון דער גאולה האמיתית והשלימה,

ווען דער הסתר וועט בטל ווערן,

און עס וועט מקוים ווערן:

"ומלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים."

און דעמאָלט וועט מען נישט דארפן פארענטפערן דעם חושך.

ווייל דער חושך אליין וועט שוין נישט פארדעקן.

און עס וועט ווערן ניכר לעיני כל בשר,

אַז אונטער אלע לבושים,

אינעווייניק אין אלע עולמות,

אין דעם נשימה פון יעדן נברא,

איז געווען, איז דא, און וועט אייביק זיין —

אחד.

אין עוד מלבדו.

און אונזער עבודה איז צו לעבן דעם אחד —

היינט.